

DACIAN CIOLOȘ, FOST PRIM-MINISTRU AL ROMÂNIEI

ANCA DRAGU, FOST MINISTRU AL FINANTELOR PUBLICE

DECLARAȚIE DE PRESĂ

CU PRIVIRE LA RAPORUL COMISIILOR DE BUGET, FINANȚE ȘI BĂNCI DIN PARLAMENT

DESPRE RECTIFICĂRILE BUGETARE DIN 2016

Exprimăm încă o dată aprecierea noastră pentru activitatea Comisiilor reunite de buget, finanțe și bănci din Parlamentul României și considerăm legitim demersul parlamentar de verificare a activității Guvernului României.

Însă, analizând conținutul și concluziile cuprinse în Raportul final, considerăm ca acesta nu reflectă în totalitate obiectivul declarat inițial de clarificare a unor aspecte tehnice legate de execuția bugetară.

Concluziile Raportului denotă mai degrabă un demers al cărui obiectiv este de a căuta vinovăția guvernului în 2016 acolo unde de fapt avem de-a face cu elemente și proceduri tehnice care nu sunt specifice deciziilor acestui guvern și care se regăsesc în practicile guvernelor precedente. Aceste proceduri au fost judecate doar prin prisma deciziilor tehnice din anul 2016 fără să se evidențieze că ele nu sunt specifice guvernului din 2016, ci sunt practici consacrate în timp și nu țin de deciziile politice ale activității guvernului în 2016.

În ciuda răspunsurilor oferite, atât de foștii membri ai Guvernului sau de instituții independente precum Consiliu Fiscal, Raportul final continuă să facă numeroase confuzii (voite sau nu) între diversele bugete componente ale bugetului general consolidat, între venituri bugetare, venituri fiscale și nefiscale. Din punctul nostru de vedere, clarificarea acestor lucruri este importantă intrucât la rectificările bugetare se iau în calcul în principal veniturile fiscale, nu și celelalte venituri asupra cărora guvernul are un control mai redus, fiind bazate pe estimările formulate de diverse categorii de ordonatori de credite, inclusiv instituții auto-finanțate.

În continuare, se ignoră creșterea economică realizată în primul semestru al anului 2016 de 5,2%, care s-a situat peste prognoza inițială de 4,1% și s-a reflectat în venituri fiscale superioare estimării inițiale.

Prima rectificare a legii bugetului de stat a stabilit o majorare a veniturilor bugetului de stat cu 4,6 mld lei, având în vedere depășirea programului de încasări pentru primele șase luni ale anului cu 2,9 mld lei concomitent cu evoluția pozitivă a principalilor indicatorilor macroeconomici .

Cea de-a doua rectificare bugetară, similar cu practica anilor precedenți, a redistribuit sume rămase neutilizate de către anumiți ordonatori de credite, suplimentând bugetele altor ordonatori. Ordonanța de urgență privind a doua rectificare bugetară, OUG 86/2016, a stabilit o majorare a veniturilor bugetului de stat cu 0,29 mld lei și a avut în vedere situația operativă pozitivă a încasărilor din primele zece luni ale anului care indicau o depășire a încasărilor programate.

Mai mult, datele publice privind execuția bugetară din 2016 arată că veniturile încasate din economia internă (fără fonduri de la Uniunea Europeană) au fost în sumă de 216,9 miliarde lei, cu 0,2% mai mari față de anul precedent iar deficitul bugetar la finalul anului a fost de 2,41%, sub țința anuală stabilită de 2,8% din PIB, ceea ce arată că și cheltuielile au fost ținute sub control (un aspect ignorat în cadrul verificărilor din Comisiile de specialitate). Acest lucru ni se pare semnificativ, intrucât pentru contribuabili cel mai important lucru la sfârșitul execuției bugetare este, dincolo de calitatea execuției bugetare, să nu se cheltuie mai mult decât a fost prognozat.

În concluziile aceluiași Raport, se insistă însă pe nerealizarea veniturilor estimate din fonduri europene, fără a se ține cont de **natura nefiscală** a acestor venituri **care se pot realiza doar în măsura în care se fac și cheltuielile** care ulterior sunt decontate de Comisia Europeană.

Totodată, membrii Comisiilor de specialitate ar fi trebuit să remarce că în ultimii ani au fost aproape sistematic diferențe între veniturile estimate și cele realizate din fonduri europene și că aceasta nu a fost o problemă specifică sau generată de Guvernul condus de Dacian Cioloș, ci pare mai degrabă o chestiune de procedură bugetară care nu poate fi imputată guvernului în 2016.

Una din explicațiile acestei practici care nu este specifică anului 2016 este că reducerea unor astfel de proiecții bugetare ar fi pus instituțiile publice în imposibilitatea lansării unor proiecte din fonduri europene chiar și în ultima lună a anului, intrucât fără alocări bugetare existente în buget, instituțiile nu pot lansa licitații de execuție a proiectelor conform legislației în vigoare.

În acest sens, dacă se consideră necesar modificarea sau reglementarea acestor practici care nu sunt specifice anului 2016, poate că ar fi fost mai utilă o anchetă din partea celor două Comisii cu privire la modul în care s-au făcut aceste estimări în ultimii ani și cum au fost sau nu au fost pregătite proiectele în anii precedenți pentru a avea un nivel mai mare

al veniturilor din fonduri europene.

Comisiile reunite ar fi trebuit să remarce situația de blocaj din anii anteriori în ceea ce privește pregătirea programelor cu finanțare europeană și accelerarea încasărilor de la Comisia Europeană în ultima parte a anului ca rezultat al eforturilor depuse de Guvernul Cioloș pentru remedierea situației deficitare găsite la începutul mandatului. Și chiar dacă nu a fost atinsă ținta anuală inițială de 12,3 miliarde lei, veniturile strict din fonduri europene pe proiecte publice au ajuns la un nivel de 6,8 miliarde lei la sfârșitul anului, fără a include aici și sumele pentru plățile din agricultură de cca. 12,3 miliarde lei.

Spre deosebire de exercițiul bugetar prudent și transparent din 2016, în bugetul din 2017 în mod artificial au fost acum incluse venituri din fonduri europene destinate plăților din agricultură, lăsându-se astfel impresia unei creșteri semnificative a bugetului pentru agricultură sau a unor venituri mai mari din fonduri europene. În același timp, tot cu titlul comparativ, în Legea bugetului de stat din 2017 au fost adoptate derogări importante de la Legea finanțelor publice și Legea responsabilității fiscale care face netransparentă și discreționară cheltuirea fondurilor publice, în special în ceea ce privește posibilitatea angajării unor credite de angajament prin exceptarea unor ordonatori de credite de la regulile fiscal-bugetare în vigoare.

În aceeași notă surprinzătoare pentru statutul și atribuțiile sale, trebuie analizată și opinia exprimată de Curtea de Conturi în ceea ce privește oportunitatea celor două rectificări, fiind un demers inedit al acestei instituții care nu s-a remarcat prin astfel de demersuri în anii precedenți și pentru guvernele precedente. Din acest punct de vedere, este surprinzătoare exprimarea Curții de Conturi pe oportunitatea unor rectificări bugetare și la fel de surprinzător este că dacă avea astfel de atribuții de ce nu au mai fost exercitate până acum.

În final însă, trebuie remarcat că Raportul celor două Comisii de buget, finanțe și bănci nu a identificat nicio "gaură" în bugetul României din 2016, așa cum cu surprinzătoare superficialitate s-a afirmat public la începutul anchetei și nu a constatat dispariția unor sume de 10-14 miliarde lei din trezoreria statului sau că s-ar fi făcut presiuni asupra funcționarilor pentru aprobarea rectificărilor bugetare din 2016, cum în mod fals s-au făcut astfel de declarații atunci când a fost solicitată această anchetă.